

Verplicht haalbaarheidsonderzoek voor hernieuwbare energietoepassingen en warmtekrachtkoppeling voor gebouwen groter dan 1.000 m²

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	1
1. INLEIDING	2
2. VOOR WELKE GEBOUWEN MOET EEN VERPLICHT HAALBAARHEIDSONDERZOEK GEBEUREN?	2
3. HOE VOLDOEN AAN DE VERPLICHTING OM EEN HAALBAARHEIDSSTUDIE UIT TE VOEREN?	2
4. WELKE TECHNIEKEN MOETEN ONDERZOEKT WORDEN?	3
5. WIE KAN DE HAALBAARHEIDSSTUDIE UITVOEREN?	5

1. Inleiding

Op 23 november 2007 gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het besluit voor de invoering van de haalbaarheidsstudie voor alternatieve energiesystemen bij grote gebouwen. Zoals wordt opgelegd door de Europese Richtlijn betreffende energieprestaties van gebouwen, voorziet het besluit in een verplichte haalbaarheidsstudie voor nieuwe gebouwen groter dan 1.000 m². Het besluit van de Vlaamse Regering werd op 8 januari 2008 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Het daaropvolgend ministerieel besluit van 11 januari 2008 werd op 29 januari 2008 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Het bepaalt dat er vanaf 1 februari 2008 een haalbaarheidsstudie voor alternatieve energiesystemen moet worden opgemaakt bij aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning voor gebouwen groter dan 1.000 m².

Het besluit legt ook vast welke technieken in de haalbaarheidsstudie moeten worden onderzocht, afhankelijk van de functie en de grootte van het gebouw. De te onderzoeken technieken zijn zo geselecteerd dat de kans heel groot is dat de toepassing effectief haalbaar is. Het besluit legt ook het webformulier vast waarmee de resultaten van de haalbaarheidsstudie moeten gerapporteerd worden.

Het is de bedoeling van de studie om de bouwheren te informeren over de mogelijke technieken, de subsidies en de haalbaarheid van de verschillende alternatieve energiesystemen in hun project. Het is belangrijk om hen bij de bouw van grote gebouwen te laten nadenken over hun energieverbruik en over het gebruik van alternatieve energiebronnen. In het belang van de bouwheer wordt de studie best al tijdens de ontwerpfase uitgevoerd, zodat alle resultaten nog in het definitieve ontwerp integreerbaar zijn.

2. Voor welke gebouwen moet een verplicht haalbaarheidsonderzoek gebeuren?

Voor gebouwen die voldoen aan volgende kenmerken:

- het gebouw is groter dan 1.000 m² (als het project binnen één aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning meerdere gebouwen omvat, moeten de bruikbare vloeroppervlakten samengeteld worden. Als referentie voor de vloeroppervlakte van een gebouw kan men uitgaan van de totale oppervlakte van een gebouw die gerapporteerd wordt aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek (A7 in het NIS-formulier). Daar wordt als definitie genomen 'de som van de oppervlakten van de verschillende niveaus, berekend tussen de buitenmuren, de oppervlakte ingenomen door de muren zelf inbegrepen');
- er is een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd na 31 januari 2008;
- het gebouw of de betreffende delen worden verwarmd (of gekoeld) om ten behoeve van mensen een specifieke binnentemperatuur te realiseren (dus bijvoorbeeld geen parkings).

3. Hoe voldoen aan de verplichting om een haalbaarheidsstudie uit te voeren?

De resultaten van de haalbaarheidsstudie moeten via een samenvattend webformulier ingediend worden bij het Vlaams Energieagentschap binnen de maand na het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning.

De webtoepassing vindt u terug op www.energiesparen.be onder de rubriek 'Milieuvriendelijke energieproductie' bij 'Verplicht haalbaarheidsonderzoek voor hernieuwbare energietoepassingen en warmtekrachtkoppeling voor gebouwen groter dan 1.000 m²' en niet op de website van de Energieprestatiedatabank.

De haalbaarheidsstudie moet ondertekend worden door de uitvoerder van de haalbaarheidsstudie en door de bouwheer. De haalbaarheidsstudie moet door de bouwheer 3 jaar worden bijgehouden.

Het webformulier kan pas geldig ingediend worden als alle vereiste velden ingevuld zijn. De velden worden automatisch gecontroleerd of de ingevulde waarden zich binnen een normaal bereik bevinden. Bij afwijkende waarden krijgt u een foutboodschap te zien. U kunt wel een voorlopige versie van het webformulier opslaan. In dat geval krijgt u per e-mail een toegangscode voor dat dossier toegestuurd, zodat u het later verder kunt afwerken. U kunt het voorlopige of ingediende webformulier ook afdrucken.

4. Welke technieken moeten onderzocht worden?

De te onderzoeken technieken worden in functie van de gebouwbestemming en de bruikbare vloeroppervlakte aangegeven in de tabel op de volgende pagina (= bijlage 1 bij het ministerieel besluit).

Voor de volledige oppervlakte van het project (ook als het uit verschillende gebouwen bestaat) wordt uitgegaan van die bestemming die het grootste deel van de volledige oppervlakte inneemt.

Voor de gebouwbestemming worden dezelfde bestemmingstypen gebruikt als voor de energieprestatieregelgeving:

- Woongebouw: gebouw bestemd voor individuele of collectieve huisvesting;
- Kantoorgebouw: gebouw bestemd voor een dienstverleningsfunctie waarin voornamelijk administratief werk wordt verricht en waaronder ook de gebouwen vallen die bestemd zijn voor de uitoefening van een vrij beroep zoals gedefinieerd in de wet van 2 augustus 2002 betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen;
- Schoolgebouw: gebouw bestemd voor een onderwijsfunctie;
- Industrieel gebouw: gebouw bestemd voor productie, de bewerking, de opslag of manipulatie van goederen;
- Gezondheidszorg: de categorie omvat zowel gezondheidsvoorzieningen als welzijnsvoorzieningen;
- Bijeenkomstgebouw: dagopvang voor kinderen, voor bejaarden, voor gehandicapten, congrescentrum, polyvalent wijklokaal, bioscoop, theater, museum, kunstgalerij, dancing, binnenspeeltuin ...

Stads/blokverwarming of -koeling moet enkel onderzocht worden voor gebouwen op te richten binnen de zones die worden aangegeven op www.energiesparen.be.

De gegevens over de betreffende zones worden momenteel verzameld en zullen toegevoegd worden aan de website.

Te onderzoeken alternatieve systemen:		Stads/blokverwarming of -koeling als beschikbaar (1)	Warmtekracht-koppeling	Warmtepomp onder bepaalde voorwaarden	Gedecentraliseerde systemen voor energievoorziening op basis van hernieuwbare energiebronnen		
					Bio-massa-ketel	Zonneboiler of warmtepompboiler	Foto-voltaische zonnepanelen
Te onderzoeken technologie:			Warmtekracht-koppeling	Warmtepomp voor verwarming	Bio-massa-ketel	Zonneboiler of warmtepompboiler	Foto-voltaische zonnepanelen
Gebouwbestemming (hoofdbestemming)	Bruikbare vloeroppervlakte in m ² (steeds > 1.000 m ²) (2)						
Wonen	< 5.000	X	X			X	X
	≥ 5.000	X	X	X	X	X	X
Kantoor	< 5.000	X	X				X
	≥ 5.000	X	X	X	X		X
Onderwijs	< 5.000	X	X				X
	≥ 5.000	X	X	X	X		X
Industrie	< 5.000	X	X				X
	≥ 5.000	X	X	X	X		X
Gezondheidszorg		X	X	X	X	X	X
Sport		X	X	X	X	X	X
Handel	< 3.000	X	X				X
	≥ 3.000	X	X	X	X		X
Bijeenkomstgebouw	< 3000	X	X				X
	≥ 3.000	X	X	X	X		X
Horeca	Met verblijf	X	X	X	X	X	X
	Zonder verblijf en < 3.000	X	X			X	X
	Zonder verblijf en ≥ 3.000	X	X	X	X	X	X

(1) Stads-/blokverwarming of -koeling wordt geacht beschikbaar te zijn binnen de zones aangegeven door het Vlaams Energieagentschap op www.energiesparen.be.

(2) Als verschillende gebouwen > 1.000 m² onderwerp uitmaken van dezelfde aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, moet men uitgaan van de totale bruikbare vloeroppervlakte van het gehele bouwproject opgenomen in de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning.

5. Wie kan de haalbaarheidsstudie uitvoeren?

Om een behoorlijke haalbaarheidsstudie te kunnen uitvoeren, is een grondige kennis van de alternatieve energietechnieken vereist. Er zijn strikt genomen geen wettelijke regels opgenomen over wie de haalbaarheidsstudie mag uitvoeren. Gezien de verschillende technieken die in de haalbaarheidsstudies aan bod dienen te komen, is een brede kennis nodig die moeilijk in een korte opleiding kan opgebouwd worden. Vermoedelijk zullen dus vooral ingenieursbureaus en studiebureaus, die zich toeleggen op duurzaam bouwen, zich aangesproken voelen om die taak op zich te nemen.

Studiebureaus die zich daarop richten, vindt u terug in de bedrijvendatabank milieuvriendelijke energieproductie:

http://www.energiesparen.be/duurzame_energie/zoeker.php

Organisaties die in de bedrijvendatabank willen opgenomen worden, kunnen dat aanvragen op:

http://www.energiesparen.be/duurzame_energie/zoeker/aanpassingen.php

Meer details kunt u terugvinden op:

http://www.energiesparen.be/duurzame_energie/haalbaarheidsstudie.php

Het webformulier voor de rapportering van de uitgevoerde haalbaarheidsstudie vindt u op:

http://www.energiesparen.be/duurzame_energie/haalbaarheidsstudie/rapporteringsformulier.php